

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

De virginitate. ca. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

Circumci-
sus carne .

glexerit, & sine delectu quicquid in buccam venit effu-
gerit, hic incircuncisus labijs iudicabitur. Carnis vero
circuncisionem ad reliqua interioris hominis membra
pertinere reor. Itaque qui temperans fuerit, minime ne-
gliget & manus circuncidere suas, ne malum operetur,
pedes, ne illo vbi peccandi periculum imminet, currat,
oculos, ne quid quod nefas est concupiscere spectent,
palatum, ne ebrietati ganeæq; seruiat, olfactum, ne vn-
guentorum odore delectetur, sed virtutum. Qui se ita
vt dicimus circunciderit, circuncisiõe (sicut Paulus ait)
non manufacta, & in omnibus spiritui magis quam car-
ni obedierit, huc perfectæ temperantiæ inesse virtu-
tem quis negabit? quis non dignū arbitrabitur, vt tan-
dem in sanctuarium dei ingrediatur, præmiaque capi-
at supernæ hæreditatis, factus dei filius, quia noluit fi-
eri turpium voluptatum seruus.

¶ De virginitate Caput. II.

Leuit. 51.

Nume. 31.
Iesus .

Cæterum cum in omnium malarum cupidinum
incitamento temporantiæ freno opus sit, tū ma-
xime in coitus appetitiõe stimulo inhibēdo. Nul-
lus violentior in animantibus affectus, nullus insupera-
bilior. Assidue cum illo pugnandum est, & si læpius vi-
ceris, periculum est ne postremo vincaris. Quanto au-
tem difficilior victoria, tanto & victoriæ remuneratio
maior ac præstantior. Nunc ergo non incongrue refe-
renda incidunt, primo castitatis pudicitiaq; bona, de-
inde contrariæ libidinis mala, vt his deterriti, illis alle-
cti, pertinactus in proposito persistamus virtutis. Casti-
tatis quidem principatum tenet illibata virginitas. Nā
virginem esse, supra vsum naturæ est, & angelicum ma-
gis quam humanum. Ideoq; & in lege honorata est vir-
ginitas, & in euangelio, sed in euangelio magis. Prohi-
bet lex, vt sacerdos viduam vel repudiatam ducat vxo-
rem, sed virginem tantum. Et cum Moyses Madianitas
delere mandaret, virginibus parci iussit, Iesus Naue, qd
Christi domini figuram ferebat, neq; vxorem habuisse
memoratur, neque liberos, & illo duce populus Israel

terram ingressus est promissionis. Elias & Elisæus nusquam iniisse matrimonia leguntur, & soli inter veteres a morte quosdam ad vitam reuocarunt. Ieremias quoque, quia in utero matris dicitur fuisse sanctificatus virgo permansit, ne donum amitteret adultus, quod acceperat conceptus. Ad nostra ventamus. Ipse dei filius Christus virginem matrem sibi elegit, virgo ipse permansit, virginum sponsus dici voluit, sed neque baptizari nisi a virgine sibi placuit, neque matrem cum ab ea decederet, nisi discipulo virgini commendare. Hæc autem omnia, ut quam deo grata esset virginitas doceret, cuius conseruandæ matrem fœminis, se masculis in exemplum dedit. Exinde vterque sexus profiteri cœpit virginitatem, & ineundi coniugii prolisque suscipiendæ voluptate contempta, ad monasteria confugere, seque soli deo dedicare: ut dum neque nubunt, neque nubuntur, angelis cœlestibus pares forent, & humanam conditionem egressi, peculiare priuilegium acquirerent, cantica quæ nemo alius cantare potest, coram deo personam dei, agnumque sequendi, quocumque se ille vertisset, ut sicut Christo matrique eius Mariæ, ita & ipsis nullum in æternis mansionibus habitaculum clausum esset. Quid enim non illis patere crediderimus in patria sursum, quod hic peregrinarentur, nulli obscenæ cupidini patuerunt, & in carne præter carnem viuere perseuerarunt, ut magis deo placerent? Fidelissimorum enim seruatorum est, semper id maxime conari, quod domino suo maxime gratum fore animaduertunt. Itaque non solum attendunt quid ipse imperet, sed etiam præter imperium quid ipsum delectet. Quam obrem plurimi sanctorum virginitatem inuolaram conseruarunt, ut quæ se in primis deo placere posse non ignorabant. Virgines fuerunt Iohannes baptista, quo inter natos mulierum non erat maior, Iohannes apostolus, quem singulariter Iesus dilexisse dicitur, Iacobus, qui frater domini nuncupatus est, Paulus vas electionis, alijque multi ex discipulis. Inter fœminas autem Martha, Petronilla, Tecla, Agatha, Lucia, Catharina, Cæcilia, Barbara, Hagnes

Elias.

Elisæus.

Ieremias.

Iesus Christus

aliæq; multæ, quæ tormenta perpeti atque occidi maluerunt, quam virginitatem nuptiis commutare. Quidam martyrum cum meretricibus a tyrano additis oppugnarentur, proprias linguas dentibus discidisse constat, ut voluptatis motum sensus excluderet doloris. Ipsi itaq; qui in confessione fidei aliorum sæuitiam non timebant, in castitatis periculo in se sæuerunt, non leuius flagitiū fore rati si libidini consensissent, quam si Christum abnegassent. Tunc autem in culmine virtutū tua erit virginitas, cum etiam illa quæ imperantur per feceris. Quæ enim vel qualis est serui erga dominum obseruantia, magna in re præstare obsequium, & in parua negligere mandatum? Nonne fatuitatis arguuntur in euangelio virgines quæ de sola virginitate sibi plaudētes, oleum quo torius vitæ lampas illuminatur oleum videlicet mandatorum dei non comparauerant? Nonne etiam ille ab omnibus irrideretur, qui coronam auream capite præferret, & vilibus attritisque indumentis tegetetur? Virginitas ergo nisi imperata domini perfecerit, tantum abest ut cæteris fidelibus altius ascendat, ut etiam cum ipsis qui in imo cruciantur computanda sit. Hoc verum esse ipsa decem virginum parabola tibi ostendit, fatuæ nanque prudentibus ianuam beatitudinis ingressis foris remāserunt, quia nihil aliud muneris habebant, quod sponso offerrent, præter nudam virginitatem adinimiculisq; necessariis carentem. Castitatis quidem professio inter perfectionis opera merito censetur; sed sicut poma antequam maturascant, decidunt, & folia ramique siccantur, cum trunco, cui tota arbor innititur, deesse cœperit humor, ita quæuis perfectio (si modo perfectio dici debeat, ubi multa deficiunt) suo fraudabitur fructu, nisi mandatorum obseruatione foueatur. Si vis ad vitam ingredi, serua mandata, inquit dominus. Nisi ergo illa seruaueris, licet castus, licet integer sis, & mente atque corpore impullutus, vitam habere non poteris. Castitatem vouisti, diuitias contempsisti, cætera religionis vota suscepisti: hæc per se quidem vitam beatam non merentur, si ta-

Mat. 23.

Mat. 23.

in virtutibus mandatorum dei coniuncta fuerint, ad multo altiorē beatitudinis gradum te prouehent, quā si absq; his mandata tantum obseruasses. Felix igitur illa uirginitas, illa castitas, illa paupertas, illa senioribus exhibita obedientia, quæ cum earum virtutum comitatu quæ iussæ sunt, cælesti sponso poterit occurrere. Felix inquam illa uirgo quæ non sola pudicitæ laude contenta, sed etiam omnibus necessarijs monilibus ornata sponsi sui præstolabitur aduentum.

De castitate uiduali. Ca. III

Virginali munditiæ proxime accedit castitas uidualitatis continentiaq; eorum qui quamuis uirgines non sint, finem tamen carnali copulæ statuerunt suscepto religionis uoto, ut expeditius deo seruire cælestiumque contemplationi vacare queant. Horum propositum longe melius esse quam conjugatorū utriusque scripturæ testimonijs probatur. In Leuitico filia sacerdotis uidua ad patrem reuersa uescitur de sanctificatis, quæ certe attingere gustareque nequibat, dum marito seruiret. In Exodo Moyses p̄ triduum ab uxorio opere abstinere eos iussit, qui ad montem accessuri, deumque loquentem audituri erant, Sed neque Dauidi vel cæteris qui cum illo erant, cum esurirent, licuit panes accipere sanctificatos, nisi cū se mundos a mulieribus ab heri & nudius tertius esse confessi sunt. In nouo autem instrumento Paulus apostolus conjugati atque soluti distantiam docere uolēs, Qui sine uxore est inquit, sollicitus est quæ domini sunt quomodo placeat deo: qui autem cum uxore est, sollicitus est quæ sunt mundi, quomodo placeat uxori, & diuisus est. Et mulier innupta, inquit, ac uirgo cogitat quæ domini sunt ut sit sancta corpore & spiritu, quæ autem nupta est cogitat quæ sunt mundi, quomodo placeat viro. Quantum igitur præferenda sit uidualitas matrimonio, continentia nuptiis, ipsa studiorum atque operum diuersitas inditio est. Quis enim fidelium negare audeat, longe melius esse, illa quæ dei sunt

Leuit. 22.

Exo. 10

i. Reg. 21

1. Cor. 7.